

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารไทยพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินแห่งแรกของคนไทยเริ่มต้นดำเนินการ เมื่อปี พ.ศ.2447 (ร.ศ.123) มีที่ทำการอยู่ที่ตึกแถวของพระคลังข้างที่ ณ ตำบลบ้านหม้อ ในชื่อ “บุคคัลย์” โดยพระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย พระโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงริเริ่มดำเนินการ ธนาคารพาณิชย์เป็นการทดลองในนาม “บุคคัลย์” (BOOK CLUB) บุคคัลย์ได้ดำเนินการเรื่อยมาจนถึงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2449 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ตั้ง “บริษัท เบงกัลสยามกัมมาจล ทุนจำกัค” ขึ้นจากบุคคัลย์ นับเป็นธนาคารพาณิชย์แห่งแรกของคนไทยโดยได้รับพระราชทานตราอาร์มแผ่นดินให้เป็นตราประจำธนาคาร ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงยกเลิก ตราอาร์มแผ่นดินเปลี่ยนเป็นตราครุฑโดยมีข้อความจารึกพิเศษว่า “ตั้งโดยพระบรมราชานุญาต” อยู่ในแถบแพรเป็นกรณีพิเศษตั้งแต่นั้นมา บริษัทเบงกัลสยามกัมมาจล ทุนจำกัคได้ดำเนินการด้วยความเจริญรุดหน้า มาเป็นลำดับและกิจการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ในช่วงก่อนหน้าที่จะเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่นานนัก (พ.ศ.2482) ได้มีการเปลี่ยนชื่อประเทศจาก “สยาม” มาเป็น “ไทย” ส่งผลให้ชื่อของสถาบัน องค์กรต่างๆที่เคยใช้คำว่า “สยาม” ต้องปรับเปลี่ยนมาใช้คำว่า “ไทย” แทน เพื่อความสอดคล้องและความเหมาะสม บริษัทเบงกัลสยามกัมมาจล ทุนจำกัค จึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด” เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ และยุคสมัยนับตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2482 โดยมีสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ได้ดำเนินการรุดหน้าไปด้วยดีและเป็นรากฐานให้กับระบบธนาคารไทย จนมีธนาคารพาณิชย์อื่นๆ เกิดขึ้นอีกมากมายหลายธนาคาร จวบจนกระทั่งปี พ.ศ.2514 ธนาคารไทยพาณิชย์ จึงได้ขยายงานรองรับความเติบโตโดยย้ายสำนักงานใหญ่ จากตำบลตลาดน้อยมาอยู่ที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ซึ่งเป็นถนนสายธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ในขณะนั้น ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2518 ธนาคารไทยพาณิชย์ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับสถานภาพ โดยใช้

ชื่อว่า “ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)” และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มุ่งมั่นที่จะเป็นธนาคารที่ให้บริการครบวงจรชั้นนำของประเทศ มีความแข็งแกร่งทางการเงิน มีสมรรถภาพระดับสากลในการให้บริการลูกค้าทุกกลุ่ม มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สำคัญครบถ้วนด้วยการทำงานเป็นทีมเดียวกันของกลุ่มการเงินไทยพาณิชย์ เพราะฉะนั้นการสร้างความประทับใจเมื่อแรกพบให้เกิดความพึงพอใจแก่ลูกค้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนภาพลักษณ์ขององค์กรและพนักงานผู้ให้บริการ เนื่องจากเป็นความรู้สึกแรกที่ลูกค้ามีต่อพนักงาน ผู้ให้บริการ ซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรตั้งแต่พบหน้ากันโดยที่ลูกค้ายังไม่ได้รับบริการจากพนักงานแต่อย่างใด ซึ่งความประทับใจเมื่อแรกพบของลูกค้านี้เอง ก็อาจทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและมีความรู้สึกเชื่อถือและมั่นใจว่าจะได้รับบริการที่ดี ถูกต้องจากพนักงานผู้ให้บริการ พร้อมทั้งจะส่งผลให้การนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ เป็นไปด้วยบรรยากาศที่ดี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จัดอยู่ในกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ที่มีสาขาการให้บริการปริมาณมาก ธนาคารได้พยายามศึกษาปัจจัยต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถแข่งขันในตลาดได้โดยเฉพาะตลาดในภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ และมีปัจจัยใดบ้างที่ธนาคารควรต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของธนาคาร การสร้างแรงจูงใจให้กับผู้มาใช้บริการเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ การศึกษาดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งในการนำมาวิเคราะห์ถึงความสามารถในความเป็นไปได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของการให้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสาขาท่าแพเป็นสาขาแรกของธนาคารที่เปิดบริการในจังหวัดเชียงใหม่ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2470 กว่า 80 ปีที่เปิดให้บริการทำให้มีลูกค้าหลากหลายอาชีพมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาความพึงพอใจในการให้บริการของผู้ใช้บริการจากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2. ปัญหา ข้อบกพร่องและความคิดเห็นที่ได้จะเป็นข้อมูลสำหรับธนาคารในการวางแผนปรับปรุงการให้บริการ ให้เกิดความพึงพอใจในการใช้บริการของธนาคารมากที่สุด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้บริการ และธนาคารที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และวางแผนการทำงาน of ธนาคารต่อไป
3. ใช้เป็นข้อมูลกระตุ้นให้ธนาคารได้มีการปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1. พื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เลือกรับข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ลูกค้าที่มาใช้บริการที่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยออกแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 ราย

1.5 นิยามศัพท์

การบริการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึงบริการต่าง ๆ ที่ธนาคารได้จัดให้บริการกับลูกค้า ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์ในเครือธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) การฝาก ถอน โอน และการปฏิบัติการ (Operation & Transitions) การออม และการลงทุน (Saving & Investing) การระดมทุนและการกู้ยืม (Funding & Borrowing) การป้องกันความเสี่ยงและสารสนเทศ (Protection & Information)

ความพึงพอใจต่อบริการ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ พอใจ หรือประทับใจที่เกิดขึ้นเมื่อมาใช้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาท่าแพ เชียงใหม่

ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาท่าแพ เชียงใหม่ หมายถึง ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาท่าแพ เชียงใหม่

ธนาคารพาณิชย์ หมายถึงธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์และรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ลักษณะของกิจการ และระดับรายได้ต่อเดือน

ลูกค้า หมายถึงผู้ที่ใช้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการใช้บริการในด้านเงินฝาก-ถอน โอนและปฏิบัติการด้านอื่น ๆ ของธนาคาร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved